

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Par D. Antonij consolatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

condere, & thesanizare ille monuerat, qui hec mala mundo ventura pradixerat. Ac per hoc, qui Domino suo monenti obedierant, ubi & quomodo thesanizare deberent, nec ipsas terrenas diuitias barbaris insensib[us] amiserunt. Quos autem non obedisse paenituit, quid de talibus rebus faciendum esset, si non praecedente sapientia, certe consequentia experientia didicerunt. At enī quidam boni etiam Christiani, tormentis excruciat[us] sunt, ut bona sua hostibus proderent. Illi verò nec perdere, nec perdero poterunt bonum, quo ipsi bonierant; si autem torqueri, quam mammonas iniquitatis prodere maluerunt, boni non erant. Admonendi antea fuerant, qui tanta patiebantur pro auro, quanta essent sustinenda pro Christo; ut eum potius diligere discerent, qui pro se passos aeterna felicitate ditarat, non aurum & argentum, pro quo pati miserrimum fuit, seu mentiendo occultaretur, seu verum descendendo proderetur. Namq[ue] inter tormenta nemo Christum confiendō amisit, nemo aurum, nisi negando seruanit: quocirca vitiora fortasse errant tormenta, qua bonum incorruptibile amandum docebant, quam illa bona, qua sine ullo utili fructu dominos sui amore torquebant; sed quidam etiam non habentes, quod proderent, dum habere creduntur torti sunt. Et hi forte habere cupiebant, nec sancta voluntate pauperes erant quibus administrandum fuit; nec facultates, sed ipsas cupiditates talibus esse dignas cruciatibus; si verè melioris vita proposito reconditum aurum argentumq[ue] non habebant, nescio quidem, utrumque cuiquam talium acciderit, ut dum habere creditur, torqueretur. Verumtamen etiam accidit, profecto qui inter tormenta illa paupertatem sanctam confitebatur, Christum confitebatur. Quapropter eis non meruit, ab hostibus cadi, non potuit tamen sancte paupertatis Confessor sine calesti mercede torqueri.

His talibus consolabatur D. Augustinus pauperes à barbaris spoliatos, quos non ad ea, quæ amiserant, modica, fluxa, & multis noxia, sed ad magna, verè pretiosa, & semper duratura aspicere iubebat, qualia bona sunt virtutes, & cœli præmia, quæ virtutes promerentur. Hoc ipsum etiam omnes facere iubebat S. Antonius, his verbis: *Quanta pars immensi infiniti ani attributa est unicuique? Celeriter ea in eternitate evanescit. Quantaq[ue] est universitas? Quantula in gleba la terra repis?* Hec omnia tecum cogitans, nihil animo magnum concipe. Hoc tantum, ut ducta natura agas, & feras, quæ

II.

S. Antonius.
lib. 12, n. 28

communis

S. 3

communis fert natura. Idcura, quomodo mens tua seipsa utatur. In hoc enim sunt omnia. Cetera sine à voluntate dependeant, sive secus, mortua sunt, fumusq;. Quidni Antoninus virtutes & quæ diuitijs, ac corpori mentem anteponat, cùm vel Ethnicus Anaxagoras interroganti cuidam, quisnam esset beatus? dixerit, Nemo ex his, quos tu felices existimas: sed euno in illo numero reperies, qui à te ex misericordia constare creditur. Non erit ille diuitijs & honoribus abundans: sed aut exigui ruris, aut non ambitiosa doctrina fidelis asperguntur cultor, in recessu, quam in fronte beatior; fide diutor, quam ære; moribus cultior quam honoribus; denique ipsa locupletior paupertate.

III.

Horat. Tur-
sellin, lib. 4.
vit. S. Franc-
isp. II.

Quod vel naturæ lumine docti videre Iapones, quantumvis alioqui Bonziorum suorum tenebris obnubilati. Sanctus noster Franciscus Xauerius ad regem Bungi salutandum regiam ingressu, prætorianos milites numero sexcentos, luculentè armatos offendit in vestibulo atrioq;, mox in spatio porticus complures è cohorte regia obnios habet, &c. Aula hinc patnit viris nobilibus plena, ubi puer septennius; sed quod facile appareat, indolis rara, ab senecte ductus occurrit Xauerio, eumq; more patrio salutat. Fortunatum eius in regiam aduentum regi perinde charum jucundumq; fore, ut tempotius imber sit per astatem segeti siti- enti. Proinde ingredetur latue, ac memor, se bonis iuxta charum esse, & innisum malis. Ad qua cùm Franciscus considerat ac benignè respon- disset, adiecit puer: O te beatissim, Pater, qui ex alio orbe in alienas ter- ras venoris, nihil hinc mereor petens, prater infamiam paupertatis! O immensam DEI, quem colas, bonitatem! ô reconditam sapientiam! cui cordi est in suis sacerdotibus rerum inopia egestasq;! Ex nostri Bon- xij ab egestatis probro usq; è abhorrent, ut jurati propalams confirmant, pauperibus obstructum obscuratumq; esse iter in calix, &c. Porro is puer grauissimus de rebus, supra etatem differens, in ulteriore aulan. Franciscum Lusitanosq; deduxit, ubi procerum filij confidebant, &c. Ita sensit de Christianorum paupertate Iapon, ethnicus, & puer, ingenio, natura, ratione doctus. Vedit enim avaritia & cupidita- tis domitorem supra omne aurum & gemmas splendere; & longè animi opes, supra fortunæ ornamenta eminere.

IV.

Macrobi. I. I.
Saturn. 6. II.

Quemadmodum stultus est, qui empturus equum, non ipsum in- spicit, inquit Macrobius, sed stratum eius & frumenta: sic est, quis ho- minem ex ueste, aut conditione, qua modo uestis nobis circumdata est, estiman-